

Van: CultuurHistorisch Genootschap Duin- en Bollenstreek
Verzonden: vrijdag 19 mei 2023 21:36
Onderwerp: CHG Jaarverslag 2022

Aan de bestuurscolleges en gemeenteraden van de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen
Via de betreffende bestuurssecretariaten en griffies.

Geachte dames en heren,

Hierbij treft u ter informatie het Jaarverslag 2022 aan van het CultuurHistorisch Genootschap van de Duin- en Bollenstreek.

Wij zijn er trots op dat wij het afgelopen jaar weer goede voortgang hebben kunnen maken met het vastleggen, waarderen, veiligstellen en zo mogelijk herbestemmen van het cultuurhistorisch erfgoed in de Duin- en Bollenstreek.

Grote zorgen blijven wij ons echter maken over ruimtelijke plannen die het wereldwijd unieke karakter

van onze streek verder gaan aantasten. Het wordt hoog tijd dat de balans tussen economie, welzijn en

landschap weer in evenwicht komt.

Met vriendelijke groet,
Alfred Pop, voorzitter CHG.

Het bestuur van het CultuurHistorisch Genootschap Duin- en Bollenstreek
www.chg-duinenbollenstreek.nl

CultuurHistorisch Genootschap Duin- en Bollenstreek

Secretariaat: 'De Vergulde Zwaan', 1e Havendwarsstraat 4a, 2161 HG Lisse
website: www.chg-duinenbollenstreek.nl
e-mail: chg.duinenbollenstreek@gmail.com

Jaarverslag 2022

CultuurHistorisch Genootschap Duin- en Bollenstreek

Jaarverslag 2022

Inhoud

1. Organisatie	
1.1 Missie en kernactiviteit	3
1.2 Aangesloten organisaties	3
1.3 Lustrumbijeenkomst	4
1.4 Regiobijeenkomsten	4
1.5 Werkgroepen	5
2. Werkgroepen	
2.1 Werkgroep Cultuurhistorische Atlas Duin- en Bollenstreek	5
2.2 Werkgroep Behoud en Herbestemming Bollenerfgoed	6
2.2.1 Advisering	6
2.2.2 Regionale Collectie Bollenschuren (RCB-lijst)	7
2.2.3 De Zwarte Tulp Prijs 2021	8
2.2.4 Beeldbank Bollenerfgoed	8
2.2.5 Bollenschuren na 1945	8
2.2.6 Landschuurtjes	8
2.2.7 Publiciteit, lezingen, exposities en educatie	9
2.2.8 Website en social media	9
2.2.9 Vrienden van het Bollenerfgoed	10
2.3 Werkgroep Ruimtelijke Ordening	
2.3.1 Werkgroep Ruimtelijke Ordening	10
2.3.2 Zienswijzen	10
2.3.3 Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport Duin- en Bollenstreek (ISG)	11
2.3.4 Greenportwoningen	11
2.3.5 Overlegplatform Greenport RO	12
2.3.6 Mobiliteit	12
2.3.7 Energietransitie	13
2.3.8 Nationaal Programma Landelijk Gebied	14
2.4 Werkgroep Historisch Groen	14
3. Provinciale erfgoedtafels	14
4. Bestuur, financiën, websites, contact	15

1. Organisatie

1.1 Missie en kernactiviteit

De missie van het CultuurHistorisch Genootschap Duin- en Bollenstreek (CHG) is *het behouden en beschermen van het wereldwijd unieke karakter van de Duin- en Bollenstreek*. Het CHG wil landschappelijke en cultuurhistorische zaken op provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau behartigen door met lokale en regionale erfgoedorganisaties samen te werken. Hierdoor ontstaat een breed platform voor behoud en herbestemming van het cultuurhistorisch erfgoed en bescherming van het unieke landschap.

Het CHG participeert in gemeentelijke, regionale en provinciale gremia op het gebied van ruimtelijke ordening, landschap en erfgoed. Ook laat het CHG regelmatig van zich horen in gemeentelijke erfgoedcommissies, met name als het gaat om bollenerfgoed en behoud van waardevol landschap. Door de cultuurhistorische waarden van de Duin- en Bollenstreek met nieuwe ruimtelijke inzichten en gemeentelijke omgevingsvisies te verbinden probeert het CHG het landschap, het gebouwde erfgoed en het historisch groen te behouden voor volgende generaties. Anticiperen op ruimtelijke ontwikkelingen is een kernactiviteit van het CHG.

1.2 Aangesloten organisaties

Het CHG telde aan het einde van het verslagjaar 19 lokale aangesloten organisaties:

- Atlantikwall Museum Noordwijk
- Stichting Vrienden van Dever
- Stichting Vrienden van Oud Hillegom
- Stichting Beheer Park Rusthoff
- Cultuurhistorische Vereniging Oud Lisse-
- Genootschap Oud Noordwijk
- Vereniging De Oude Dorpskern Noordwijk
- Stichting Oud Sassenheim
- Stichting Beheer Kasteel Teylingen
- Genootschap Oud De Zilck
- Stichting Vrienden van het Overbosch
- Vereniging Dorpsbehoud Noordwijkerhout
- Stichting Noordwijkerhout Van Toen
- Museum Engelandvaarders
- Historische Kring Voorhout
- Stichting Kasteel Keukenhof
- Streekmuseum Veldzicht
- Museum De Zwarte Tulp
- Historisch Genootschap Warmelda

Het CHG onderhoudt daarnaast contacten met Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging Geestgrond (ANLV Geestgrond), AWN Archeologie (Afdeling 6, Rijnstreek), Genootschap Oud Katwijk/ Museum Katwijk en Vereniging Behoud de Polders (Hillegom).

1.3 Lustrumbijeenkomst

Burgemeester van Haarlem Jos Wiene tijdens de CHG-jubileumbijeenkomst: "Wees zuinig op wat je hebt".

Op 5 oktober vierde het CHG zijn 25-jarig bestaan. De drukbezochte lustrumbijeenkomst vond plaats in Streekmuseum Veldzicht te Noordwijk. Het thema van de bijeenkomst was 'Wat zijn onze cultuurhistorische waarden ons waard'. Naast de aangesloten organisaties en eigen werkgroepleden werd de bijeenkomst bijgewoond door regiobestuurders, politici en gemeentelijke en provinciale erfgoedmedewerkers. Gastspreker was Jos Wiene, historicus en burgemeester van Haarlem en in het verleden kwartiermaker van de Greenport Duin- en Bollenstreek. In zijn betoog pleitte de heer Wiene voor behoud van het karakteristieke landschap van de Duin- en Bollenstreek. Na afloop was er een geanimeerde receptie.

Tijdens de bijeenkomst werd uitgereikt aan CHG-penningmeester Rob Arnold een Koninklijke onderscheiding door burgemeester Wendy Verkleij van Noordwijk.

1.4 Regiobijeenkomsten

Het CHG organiseert tweemaal per jaar een regiobijeenkomst voor de aangesloten organisaties en de ambtenaren erfgoed van de vijf gemeenten in de Duin- en Bollenstreek. De regiobijeenkomsten worden gehouden in gebouw De Vergulde Zwaan, het onderkomen van het CHG in Lisse.

Omdat 2022 een lustrumjaar was, is alleen de voorjaarsbijeenkomst gehouden. De najaarsbijeenkomst is ingeruild voor de viering van het vijfde lustrum van het CHG.

Het thema van de voorjaarsbijeenkomst was 'Immaterieel erfgoed in de Duin- en Bollenstreek'. De aangesloten organisaties hadden hiervoor lokale informatie aangedragen. Het CHG heeft de informatie gebundeld. Gastspreker was Ariela Netiv, directeur Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO). Na de pauze was het woord aan de aangesloten organisaties en de CHG-werkgroepen.

Foto uit de CHG-enquête 'Immaterieel Erfgoed in de streek'. Op de foto het 'Genootschap De Jeneverboom' uit Warmond.

1.5 Werkgroepen

Het CHG heeft vier werkgroepen waarin vrijwilligers uit de dorpen in de Duin- en Bollenstreek participeren. De meeste vrijwilligers zijn verbonden aan een lokale historische vereniging of erfgoedorganisatie:

- *De Werkgroep Behoud en Herbestemming Bollenerfgoed* zet zich in voor behoud en herbestemming van historische bollenschuren, landschuurtjes en overig bollenerfgoed en beheert de Beeldbank Bollenerfgoed.
- *De Werkgroep Cultuurhistorische Atlas Duin- en Bollenstreek* beheert de digitale Cultuurhistorische Atlas. Hierin zijn duizenden waardevolle landschappelijke elementen opgenomen, voornamelijk in het buitengebied.
- *De Werkgroep Ruimtelijke Ordening* volgt de planologische ontwikkelingen in de Duin- en Bollenstreek op de voet en onderneemt indien nodig via het bestuur actie richting gemeenten en provincie.
- *De Werkgroep Historisch Groen* richt zich op behoud, herstel en aanleg van hagen, heggen en bosschages en komt op voor behoud van oude bosgebieden, koebosjes en zandsloten. De werkgroep zet zich ook in voor het landschappelijk inpassen van nieuwe bollenschuren met streekeigen groen.

2 Werkgroepen

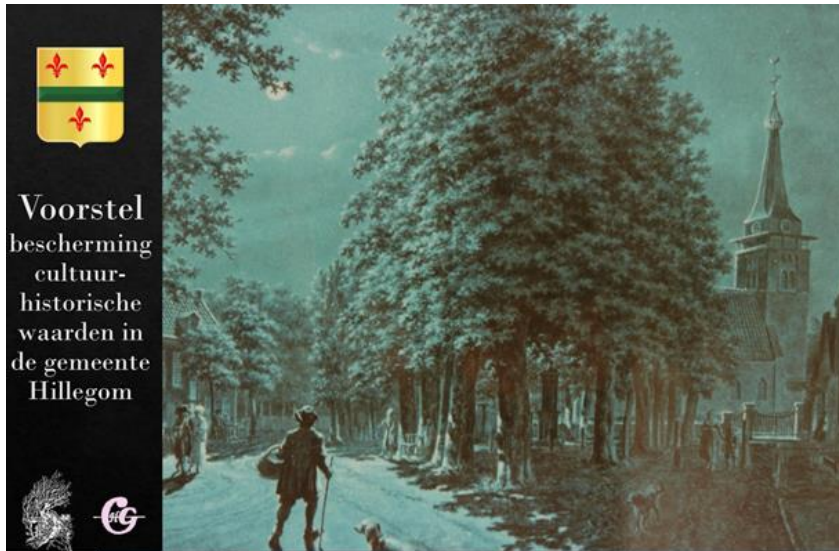
2.1 Werkgroep Cultuurhistorische Atlas Duin- en Bollenstreek

In 2016 is de Cultuurhistorische Atlas van de Duin-en Bollenstreek online gekomen. Dankzij de inzet van veel vrijwilligers is het gelukt heel veel cultuurhistorische gegevens in het landschap op te sporen en in te voeren in een database. Talrijke cultuurhistorische objecten kunnen nu online worden bekeken. De Atlas wordt periodiek geactualiseerd en aangevuld. De werkgroep kent per gemeente een team van lokale deskundigen.

Hillegom is de eerste van de drie HLT-gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen die een Cultuurhistorische Waardenkaart (CHWK) samenstelt. In 2021 heeft de Erfgoedcommissie van Hillegom van de gemeente het verzoek gekregen om het gebouwde erfgoed te waarderen. Alvorens dit te doen heeft de Erfgoedcommissie van Hillegom de Erfgoedcommissies HLT aangeboden de lijst van de gemeente samen met het CHG te actualiseren en aan te vullen met elementen in het buitengebied. De HLT Erfgoedcommissies hebben hiermee ingestemd.

Overhandiging onderzoeksrapport aan wethouder Hoekstra van Hillegom door Jacolien van der Valk, namens de werkgroep Cultuurhistorische Waarden Hillegom.

In het rapport zijn 458 gebouwen en 85 landschapselementen onderzocht en gewaardeerd voor de gemeente Hillegom.

Eind 2021 is de Werkgroep Cultuurhistorische Waarden Hillegom aan de slag gegaan, bestaande uit vertegenwoordigers van stichting Vrienden van Oud Hillegom (VvOH) en het CHG. De werkgroep voltooide haar werk met de overhandiging aan wethouder Hoekstra van Hillegom van haar onderzoeksrapport 'Voorstel Bescherming cultuurhistorische waarden in de gemeente Hillegom, 2022'. Dit gebeurde op 20 oktober 2022 tijdens een vergadering van de Erfgoedcommissies HLT.

De gemengde werkgroep heeft 458 gebouwen en 85 landschappen en landschapselementen onderzocht, beschreven, gewaardeerd en in beeld gebracht. Het wachten is nu op de gemeente Hillegom.

De werkgroep Cultuurhistorische Atlas van het CHG werkte eerder mee aan de cultuurhistorische waardenkaarten van Katwijk en Noordwijk. CHWK-team Lisse heeft in 2021 haar werkzaamheden afgerond. Een groot aantal gegevens over Lisse kon hierdoor worden geactualiseerd en aangevuld in de Cultuurhistorische Atlas van het CHG. Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO) heeft de gegevens hiervoor in een GIS-systeem gezet.

Ook voor Teylingen zal een CHWK-team worden gevormd, bestaande uit vrijwilligers uit Sassenheim, Voorhout en Warmond. Deze worden voorgedragen door de lokale cultuurhistorische verenigingen. De CHWK van Teylingen staat bij de gemeente in de planning voor 2024.

2.2 Werkgroep Behoud en Herbestemming Bollenerfgoed

De Werkgroep Behoud en Herbestemming Bollenerfgoed werkt sinds 1997 aan behoud, bescherming en herbestemming van bollenschuren en ander bollenerfgoed. Sinds 2007 maakt de Werkgroep deel uit van het CultuurHistorisch Genootschap Duin- en Bollenstreek.

2.2.1 Advisering

Hoofdtak van de Werkgroep Bollenerfgoed is het adviseren over behoud en herbestemming van bollenschuren en ander bollenerfgoed. Er wordt meegedacht over waardestelling, bescherming, restauratie, herontwikkeling en planologische inpassing. Daarover is regelmatig contact met eigenaren van bollenschuren, overheden, erfgoedcommissies, projectontwikkelaars, architecten, bouwbedrijven en makelaars. Ook in 2022 heeft dat weer geleid tot een aantal zorgvuldig behouden en herbestemde bollenschuren en tot restauratieprojecten die nog gaande zijn.

Bollenbedrijf aan de Nieuweweg 7 in Hillegom uit 1957. Er wordt gewerkt aan herbestemming tot woningen.

In 2019 brandde de rijksmonumentale bollenschuur aan de Loosterweg 8 in Voorhout voor de helft af. Nu wordt gewerkt aan restauratie en herbestemming tot woningen.

De Werkgroep Bollenerfgoed was in 2022 o.a. betrokken bij de volgende bollenschuren:

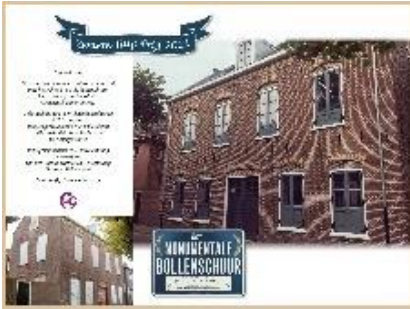
Hillegom	Lisse	Voorhout	Noordwijkerhout
Beeklaan 72	Stationsweg 1-3	Jac. van Beierenweg 51	Leeweg 5
Leidsestraat 154-156	Zwartelaan 30	Jac. van Beierenweg 93	
Leidsestraat 278		Loosterweg 8	
Nieuweweg 7	Sassenheim	Teylingerlaan 13	Noordwijk
Noorder Leidsevaart 26	Bijdorpstraat 42		Douzastraat 2
Stationsweg 13	Teylingerlaan 69		
Weeresteinstraat 171			

2.2.2 Regionale Collectie Bollenschuren (RCB-lijst)

De Werkgroep Bollenerfgoed spant zich speciaal in voor de bollenschuren in de Regionale Collectie Bollenschuren (RCB-lijst), die voor de Duin- en Bollenstreek van regionaal belang zijn. Sinds de actualisatie in 2020 telt de RCB-lijst in totaal 100 bollenschuren. Daarvan hebben 62 bollenschuren monumentenbescherming: 11 rijksmonumenten en 51 gemeentelijke monumenten, plus 4 beeldbepalende panden. Daarnaast zijn buiten de RCB-lijst nog 20 bollenschuren aangewezen als gemeentelijk monument of als beeldbepalend pand.

In 2022 zijn twee bollenschuren van de RCB-lijst afgebroken: Heereweg 31 in Lisse en Douzastraat 2 in Noordwijk. Deze bollenschuren waren allebei niet beschermd. Dit is het geval met een derde deel van de bollenschuren op de RCB-lijst. De Werkgroep blijft bij de gemeenten pleiten voor bescherming van deze panden, als gemeentelijk monument of als beeldbepalend pand. De Werkgroep neemt als toehoorder deel aan de vergaderingen van de gemeentelijke erfgoedcommissies in Hillegom, Lisse en Teylingen en werkt mee aan de totstandkoming van Cultuurhistorische Waardenkaarten.

2.2.3 Zwarte Tulp Prijs 2021

Na twee jaar wachten vanwege de corona-pandemie, kon in 2022 eindelijk de Zwarte Tulp Prijs 2021 uitgereikt worden. Winnaar is de bollenschuur aan de Douzastraat 42 in Noord-

wijk, die door de eigenaars volledig is gerestaureerd met behoud van authentieke details. Sebastian van Houten en Margriet van Hal ontvingen het schildje van de Zwarte Tulp Prijs en de bijbehorende oorkonde tijdens een feestelijke bijeenkomst in de bollenschuur. De prijsuitreiking is mede mogelijk gemaakt door de Rabobank Bollenstreek. Vanwege het uitstel van de Zwarte Tulp Prijs 2021 is besloten geen prijs uit te reiken in 2022.

Uitreiking Zwarte Tulpprijs 2021 voor Douzastraat 42 in Noordwijk door voorzitter Werkgroep Bollenerfgoed Piet Goemans.

2.2.4 Beeldbank Bollenerfgoed

In de Beeldbank Bollenerfgoed op de website www.bollenerfgoed.nl zijn gegevens van inmiddels ruim 700 bollenschuren te vinden. Alle gegevens in deze database zijn op die manier online te raadplegen. De informatie in de Beeldbank wordt actueel gehouden naar aanleiding van opmerkingen van bezoekers van de website. Ook zijn in 2022 de bollenschuren uit de RCB-collectie voorzien van meer foto's van de gebouwen. In 2023 zal de eigenaren van deze bollenschuren gevraagd worden de informatie te controleren en aan te vullen.

2.2.5. Bollenschuren na 1945

Aan de inventarisatie van bollenschuren uit de periode 1945-1960 wordt nog steeds gewerkt. Inmiddels zijn meer dan honderd na-oorlogse bollenschuren toegevoegd aan de Beeldbank Bollenerfgoed. Hiervan worden er ongeveer 25 uitgebreider beschreven op basis van typologie en architectuur. Dit leidt tevens tot meer kennis over de na-oorlogse ontwikkelingen in het drogen, bewaren en behandelen van bloembollen.

2.2.6 Landschuurtjes

Het project Bulbs & Breakfast, dat het opknappen van drie landschuurtjes in Noordwijkerhout en Voorhout inhield, is in 2022 door de Greenport Ontwikkelings Maatschappij (GOM) stopgezet, omdat het niet binnen de gestelde subsidietermijn is gelukt de drie landschuurtjes op te knappen. Dit als gevolg van het afhaken van zowel de eigenaren van de landschuurtjes als de beoogde exploitant. De GOM overlegt met de betrokken overheden over andere mogelijkheden om een deel van de landschuurtjes op te knappen en te behouden. De Werkgroep houdt intussen contact met eigenaren van landschuurtjes.

2.2.7 Publiciteit, lezingen, exposities en educatie

Op verzoek van de Werkgroep Bollenerfgoed is een tentoonstelling over bollenschuren ingericht in de toeristenattractie Tulip Experience Amsterdam in Noordwijkerhout. Deze was twee maanden te zien tijdens het toeristenseizoen (maart t/m mei). Voor dit doel zijn een informatiebord en een folder over het CHG en de Werkgroep Bollenerfgoed gemaakt.

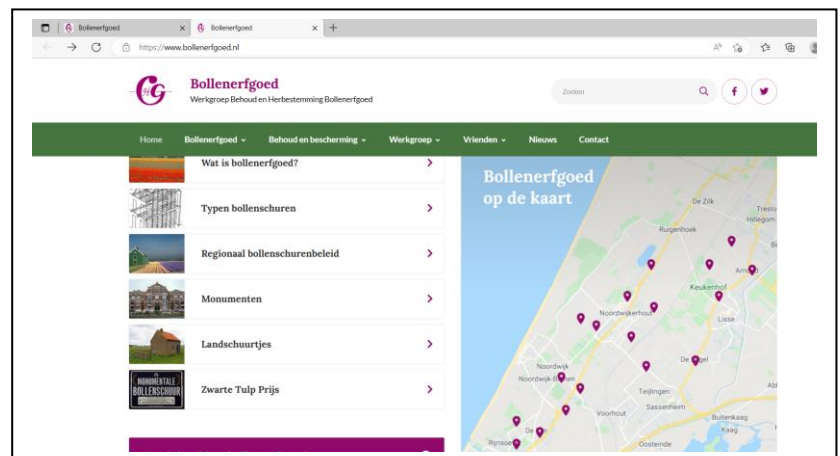

Op 13 augustus is wederom meegedaan aan de jaarlijkse Open Dag Bollenstreek in Bedrijf. CHG en Werkgroep Bollenerfgoed waren te gast in het bloembollenbedrijf Matth. Verdegaal in Voorhout. Ondanks het tropisch warme weer kwamen er de hele dag veel bezoekers, die de stand met foto's, boeken en een maquette van een bollenschuur met belangstelling bekeken. In 2022 is ook het houden van lezingen en presentaties weer opgepakt.

2.2.8 Website en social media

Via de website www.bollenerfgoed.nl wordt aandacht gevraagd voor behoud en herbestemming van bollenerfgoed, wordt uitleg gegeven over de werkwijze en wordt ingegaan op actuele zaken rond bollenerfgoed. Daarnaast huisvest de website de Beeldbank Bollenerfgoed.

Via het account @Bollenerfgoed op Facebook en Twitter wordt contact gezocht met het publiek om nog meer bezoeken aan de website te genereren. Daarbij wordt voornamelijk gericht op bewoners en bestuurders van de Bollenstreek.

In de Beeldbank 'Bollenerfgoed' op de website www.bollenerfgoed.nl zijn gegevens over ruim 700 bollenschuren te vinden.

2.2.9 Vrienden van het Bollenerfgoed

De Werkgroep Bollenerfgoed kan haar werk doen mede dankzij bijna 30 *Vrienden van het Bollenerfgoed*. Deze bedrijven, particulieren en organisaties steunen het werk van de Werkgroep Bollenerfgoed met een bijdrage van € 100 of € 200 per jaar. Het geld wordt besteed aan advisering, onderzoek, ondersteuning, publiciteit, de Zwarte Tulp Prijs en andere activiteiten.

2.3 Werkgroep Ruimtelijke Ordening

2.3.1 Doel van de Werkgroep Ruimtelijke Ordening

De Werkgroep Ruimtelijke Ordening is in 1997 opgericht om de ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke ordening te volgen en om desgewenst actie te ondernemen. Vooral om daarbij het belang te benadrukken van behoud en bescherming van landschap en erfgoed. Dit probeert de werkgroep te realiseren door bijdragen te leveren aan omgevingsvisies, omgevingsplannen, structuurvisies en bestemmingsplannen. Zij adviseert op dit terrein ook de aangesloten organisaties. Indien nodig dient het CHG een zienswijze in en maakt het gebruik van het inspraakrecht bij gemeenteraden en raadscommissies om het belang van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden in de streek onder de aandacht te brengen.

2.3.2 Zienswijzen

Gedurende het verslagjaar is dertien keer een zienswijze ingediend. Daarnaast zijn algemene reacties gegeven op het handhaven van de zogenaamde “paardenweitjes”, doelmatig te gebruiken bollengronden en diverse bestemmingsplannen.

CHG ZIENSWIJZEN EN INSPRAAKREACTIES (13)				
Gemeente	Adres	Onderwerp	Datum	Resultaat
Teylingen	Torenlaan 3	Oppervlakte bouwterrein en hoogte bebouwing	23-2-2022	?
Teylingen	Vinkenbaan 2-4, Warmond	GOM woningen	29-6-2022	Lopend
Provincie	GS en PS	Mobiliteitsmaatregelen Noordelijke Bollenstreek	7-7-2022	Lopend
Hillegom	Noorderlaan 26	Overschrijding boouwoppervlak en goothoogte	11-7-2022	Negatief
Noordwijk	Gooweg, perceel D 2059	GOM woningen op bollengrond, zichtlijnen	25-7-2022	Negatief
Noordwijk		Omgevingsplan Buitengebied 2015	26-7-2022	
Hillegom	Oude Weerlaan 59 A	GOM woning, lintbebouwing	27-7-2022	Negatief
Noordwijk		Omgevingsplan Noorderleidsevaart 26	17-8-2022	?
Teylingen	Oude Herenweg 17B en 19	GOM woning, zichtlijn, RvR	4-10-2022	Positief
Hillegom		Niet meer doelmatig te gebruiken bollengrond	19-10-2022	
Hillegom	Zandlaan 38 - 44	Omgevingsplan	29-11-2022	Negatief
Teylingen	Akervoorderlaan nAast nr 40	Plastic kweektunnel	21-12-2022	Positief
Teylingen	Vinkenbaan 2-4, Warmond	GOM woningen	28-12-2022	Lopend

INSPREKEN BIJ RAADSCOMMISSIE EN PROVINCIALE STATEN (2)				
Hillegom	1e Loosterweg 27-31	GOM woningen, zichtlijnen	16-6-2022	Positief
Provincie	Erfgoedlijnen, Kadernota	Erfgoedlijngeld veiligstellen	6-7-2022	Positief

Regelmatig zijn de media benaderd om het CHG-standpunt onder een breder publiek kenbaar te maken. Zo heeft het CHG een bijdrage geleverd aan een artikelenserie over de Bollenstreek.

2.3.3 Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport D&B (ISG)

In 2022 hebben de regiogemeenten een begin gemaakt met het evalueren van de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport Duin- en Bollenstreek (ISG). De enquête hierover is door het CHG ingevuld, waarbij kritische kanttekeningen zijn gemaakt over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het ISG-instrumentarium en over de onduidelijke en niet eenduidige regelgeving.

2.3.4 Greenport woningen

In de uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek zijn heldere afspraken gemaakt over de woningbouw in de komende jaren. Het CHG loopt daar niet voor weg, maar zal blijven ageren tegen de bouw van Greenportwoningen in de lintbebouwing of op kwetsbare plekken, omdat dit ten koste gaat van zichtlijnen en open ruimte. Om dit te voorkomen opteert het CHG voor plannen om deze woningen geconcentreerd in of direct aansluitend aan de dorpscontouren te bouwen.

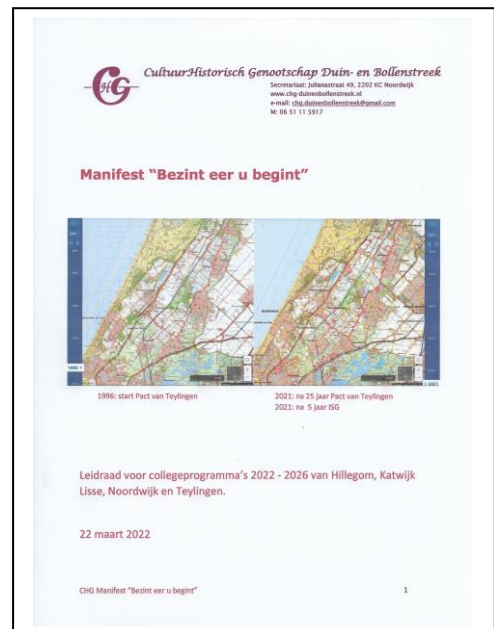
Door middel van de manifesten 'Grenzen in zicht' (december 2019) en 'Bezint eer u begint' (maart 2022) is bij gemeenteraden en lokale besturen aandacht gevraagd voor deze problematiek. In 'Bezint eer u begint' is aan de hand van landschapskaarten de bebouwing van het buitengebied in de Duin- en Bollenstreek vergeleken met 25 jaar terug, toen het Pact van Teylingen werd gesloten. Het verschil in bebouwing is schrikbarend, ondanks dat de streek "op slot zit". Het manifest moest dienen als leidraad voor de collegeprogramma's 2022 - 2026 van de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk en Teylingen.

In het verslag over 2020 schreven wij nog dat het resultaat van onze inspraakinspanningen vaak nihil was, omdat met name bij Greenportwoningen, gemeenten optimaal gebruik maakten van de ruimte in de regelgeving. In 2022 kunnen wij constateren wij dat dit onderwerp, mogelijke mede door onze inspanningen, nadrukkelijker op de politieke agenda's is gekomen.

Het CHG ziet dat Greenportwoningen en de Greenportontwikkelingsmaatschappij (GOM) in gemeenteraden steeds meer onderwerp van discussie is geworden. Het CHG kijkt met gemengde gevoelens naar het financieringsmodel van de GOM.

2.3.5 Overlegplatform Greenport RO

Gedurende het verslagjaar was het CHG vertegenwoordigd in de bijeenkomsten van het Overlegplatform Greenport Ruimtelijke Ordening en het Greenport House Overleg. In het Overlegplatform Greenport RO, dat gewoonlijk vier keer per jaar wordt georganiseerd, bespreken vertegenwoordigers van o.a. gemeenten, provincie en het Hoogheemraadschap van Rijnland initiatieven met betrekking tot RO met vertegenwoordigers van belangenorganisaties in de streek.

De verdichting in de Duin- en Bollenstreek is in 25 jaar schrikbarend toegenomen. De problematiek is nu op de politieke agenda gekomen, mede dankzij de inspanningen van het CHG.

De GOM kondigde aan dat 2022 weleens een sleuteljaar zou kunnen worden vanwege de in gang gezette evaluatie van de ISG. Gedurende dit proces heeft het GOM een stap teruggedaan. Daarnaast waren er in 2022 gemeenteraadsverkiezingen en dat betekende dat het Greenport-overleg slechts in drie zogenaamde 'maatwerkconstructies' een advies heeft uitgebracht.

Het CHG realiseert zich dat door schaalvergroting en overnames een klein aantal groeiende bloembollenbedrijven extra bedrijfsruimte nodig heeft. Binnen het Overlegplatform Greenport RO, denkt het CHG kritisch maar ook constructief mee aan deze ruimtevraag, die veelal op gespannen voet staat met de regelgeving en landschapskwaliteiten. Het CHG heeft herhaalde malen moeten constateren dat economische belangen zwaarder wogen dan het belang van het in stand houden van cultuurhistorische en landschappelijke waarden.

2,3.6 Mobiliteit

Het niet doorgaan van de Duinpolderweg heeft in 2021 geleid tot een adempauze in het denken over het verbeteren van de mobiliteit in het noordelijk deel van de Bollenstreek. In 2022 kwamen de gemeenten, de regio Holland Rijnland en de provincie met een gezamenlijke ambitie in de vorm van een

pakket mobiliteitsmaatregelen voor de Noordelijke Duin- en Bollenstreek. Het CHG kan zich vinden in het stimuleren van het OV en nieuwe fietsverbindingen.

Het doortrekken van de 2e Poellaan in Lisse naar de A44, een mogelijke Noordelijke Ontsluitings-

route, een aansluiting van de N206 met de N207 met mogelijk een vertakking naar station Hillegom en een westelijke randweg bij Hillegom komen ongetwijfeld op de politieke agenda's bij provincie en regio-bestuurders.

Wordt de Rooversbroekpolder in Lisse opgevoerd voor een verbindingsweg naar de A44?

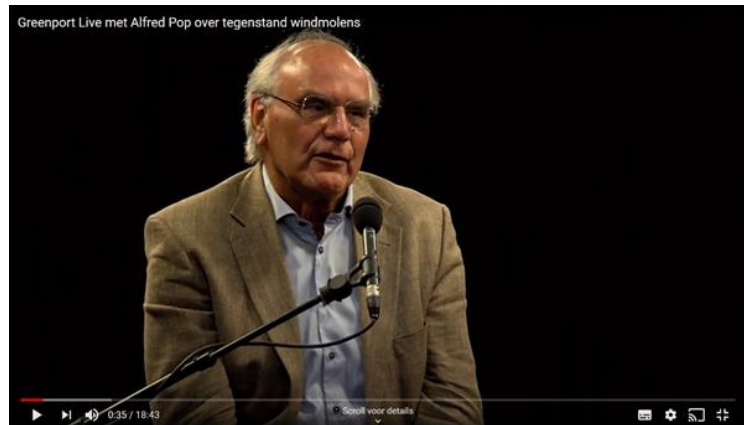
Een mogelijke verbindingsweg van de N206 naar de N208 doorklieft 1^e klas bollengrond. Foto vanaf de watertoren bij Hillegom.

Het CHG volgt de plannen, weegt ze op hun merites met het nut- en noodzaakprincipe als leidraad, maar zal de cultuurhistorische en landschappelijke belangen van de streek blijven benadrukken. Over dit onderwerp wordt samenwerking gezocht met natuur- en milieuoorganisaties. Daarnaast vraagt de Van Pallandtlaan (N208) in Sassenheim, bij de rotonde met de N443, vanwege mogelijke alternatieven door bollenland, de aandacht van het CHG.

2.3.7 Energietransitie

Nederland zal moeten verduurzamen en ook dat zal vragen om ruimte. Het wordt wel eens de 'grote verbouwing van Nederland' genoemd. Ook dit onderwerp heeft onze aandacht gevraagd, bijvoorbeeld voor het plan 'Hillezon' in Hillegom. Het CHG wijst op de gevolgen van de energietransitie op de inrichting van het landschap. Het energielandschap met mogelijk hoge of veel kleinschalige windturbines en weiden met zonnecollectoren mag niet ten koste gaan van de ruimtelijke kwaliteit van de Duin- en Bollenstreek. Het CHG benadrukt daarbij dat prioriteit moet worden gegeven aan dubbelgebruik (daken) en aan aanleg van voorzieningen langs bestaande rijks- en provinciale infrastructuur.

Voorzitter CHG: "Windturbines en zonneweiden passen niet bij de identiteit van onze streek en doen afbreuk aan ons nationaal imago. Als het Groene Hart gespaard blijft, dan zeker ook de Duin- en Bollenstreek".

2.3.8 Nationaal Programma Landelijk Gebied

Natuur en waterkwaliteit staan onder druk en het klimaat verandert. Om een nieuwe balans te vinden tussen wat de natuur kan dragen en wat we als samenleving van de natuur kunnen vragen heeft het kabinet het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) gelanceerd. Met een gebiedsgerichte aanpak wil het kabinet de waterkwaliteit verbeteren, de klimaatopgaven halen en stikstofmaatregelen nemen. De provincies is gevraagd een provinciaal programma landelijk gebied op te stellen. Het CHG is gevraagd om voor het gebied "Kust en Duin" als participant deel te nemen en mee te denken over een gebiedsgerichte aanpak. Dit onderwerp zal de komende jaren de nodige aandacht vragen.

2.4 Werkgroep Historisch Groen

De Werkgroep Historisch Groen richt zich op behoud, herstel en aanleg van hagen, heggen en bosschages en komt op voor behoud van oude bosgebieden, koebosjes en zandsloten. De werkgroep zet zich ook in voor het landschappelijk inpassen van nieuwe bollenschuren met streekeigen groen.

In 2022 was de Werkgroep Historisch Groen intensief betrokken bij de inventarisatie- en waarderingswerkzaamheden m.b.t. erfgoed in Hillegom en het buitenbied. Hierbij zijn met name de landschappelijke elementen in en rondom Hillegom ingebracht. Deze worden van minstens zo groot belang geacht als het gebouwde erfgoed binnen de dorpskern.

Jaagpad langs de Hillegommerbeek met meidoornhaag.

Ook zijn voorstellen gedaan voor beschermde dorpsgezichten, waaronder het gebied rond de Oude Hillegommerbeek, het Lokhorsterduin en bij de Leidevaart/Beeklaan. De wens om deze gebieden te beschermen staat al jaren op de prioriteitenlijst van de Vrienden van Oud Hillegom en het CHG.

Met diverse instanties is wederom veel overleg geweest over uiteenlopende landschapszaken met betrekking tot omgevingsplannen en -visies van diverse gemeenten in de Duin- en Bollenstreek. Ook heeft weer informeel overleg plaatsgevonden met raadsleden.

Wat betreft de projecten om de aanleg van hagen te stimuleren zijn inmiddels beukenhagen aangeplant bij twee eigenaren van bollengrond langs de Hyacintenlaan te Hillegom, onder supervisie van de ANLV Geestgrond. Nieuwe projecten voor hagen zijn in voorbereiding.

3. Provinciale erfgoedtafels

De provincie Zuid-Holland heeft erfgoedlijnen vastgesteld voor gerichte besteding van erfgoeden restauratiesubsidies. Het overleg hierover vindt plaats in erfgoedtafels. De bijeenkomsten van de provinciale erfgoedlijnen Trekvaarten (Hollands Welvaren) en Landgoederenzone (Hollands Buiten) werden in het verslagjaar regelmatig door het CHG bijgewoond.

Het CHG ondersteunt de ambities van deze erfgoedlijnen van harte. Tijdens de behandeling van de Kadernota 2022 door Provinciale Staten heeft het CHG in juli met succes gepleit voor behoud van de gelden voor de provinciale erfgoedlijnen.

Het CHG zou graag een grotere betrokkenheid vanuit de regio willen zien bij deze erfgoedlijnen, zodat meer projecten in de Duin- en Bollenstreek voor subsidie worden voorgedragen.

In 2022 zijn in het kader van de Erfgoedlijn Landgoederenzone bijdragen beschikbaar gesteld voor de bekostiging van een 3D Visualisatie bij 't Huys Dever (Lisse) en Herstel Landgoedallure Nieuw Leeuwenhorst (Noordwijk). In het kader van de Erfgoedlijn Trekvaarten kwam in het verslagjaar subsidie beschikbaar voor vier projecten in onze regio: Belevingsstops Trekvaart Haarlem-Leiden, Hollandse bollenvelden (Museum de Zwarte Tulp), De Kwaakbrug (Oegstgeest) en de Blauwe long in het Overbosch (Voorhout).

4. Bestuur

Aan het begin van het verslagjaar bestond het bestuur uit:

- Alfred Pop (voorzitter),
 - Piet Goemans (vice-voorzitter en voorzitter Werkgroep Behoud en Herbestemming Bollenerfgoed)
 - Rob Arnold (penningmeester en interim-secretaris)
 - Leo van Steijn (voorzitter Werkgroep Ruimtelijke Ordening)
 - Jan de Jong (voorzitter Werkgroep Cultuurhistorische Atlas)
 - Wim Granneman (voorzitter Werkgroep Historisch Groen).
- Jos Beugelsdijk trad in september 2022 toe tot het bestuur als secretaris.

De Vergulde Zwaan in Lisse, onderkomen van het CHG.

Het bestuur vergaderde maandelijks, behalve in de maanden februari en juni. De vergaderingen werden gehouden in De Vergulde Zwaan te Lisse, waar het CHG is gehuisvest.

Financiën

Er zijn in het verslagjaar geen financiële verplichtingen aangegaan. Er zijn geen vorderingen of schulden. De inkomsten en uitgaven lagen in de lijn der verwachting. De boeken tonen een bescheiden nadelig saldo.

CHG Websites:

- www.chg-duinenbollenstreek.nl (CHG Algemeen)
- www.cultuurhistorieduinenbollenstreek.nl (Cultuurhistorische Atlas Duin- en Bollenstreek)
- www.bollenerfgoed.nl (Behoud en Herbestemming Bollenerfgoed)

Bezoekadres:

De Vergulde Zwaan

1^e Havendwarsstraat 4a, Lisse

E-mail: chg.duinenbollenstreek@gmail.com